

Nr 17.

Ankom till riksdagens kansli den 22 februari 1926 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrade bestämmelser angående pensionstillägg åt vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer samt angående pensions- och dyrtidstillägg åt vissa änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl.

I en till riksdagen avläten, den 29 januari 1926 dagtecknad proposition nr 63, som hänvisats till förberedande behandling av bankoutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att besluta,

att den, som senare än vid 1925 års riksdag blivit genom särskilt beslut av riksdagen förklarad berättigad till pension från allmänna indragningsstaten eller särskilt verks medel, icke må komma i åtnjutande av pensionstillägg, varom förmåles i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 360) angående pensionstillägg åt vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, under annan förutsättning än att medgivande därtill av riksdagen särskilt lämnats; samt

att pensionär, som avses i kungörelserna den 15 juni 1922 (nr 361) angående pensionstillägg åt vissa änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl. och den 15 juni 1923 (nr 267) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl. och som senare än vid 1925 års riksdag fått pensionen sig tillerkänd genom särskilt beslut av riksdagen, må endast under förutsättning av särskilt medgivande av riksdagen åtnjuta pensions-tillägg enligt förstnämnda kungörelse eller dyrtidstillägg enligt dyrtidstilläggs-kungörelsens förmånligare grunder.

Föredragande departementschefen har i ärendet anfört följande:

»I utlåtande till Kungl. Maj:t den 2 september 1925 rörande beredande av pension av statsmedel åt en f. d. förman vid Upplands infanteriregementes skomakeriverkstad har statskontoret erinrat, att enligt de bestämmelser om ny pension för vissa pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, som av 1925 års riksdag godkänts samt till efter rättelse meddelats i kungörelse den 18 juni 1925 (nr 280), förutsatts, att pensioner som av riksdagen komme att beviljas efter år 1925 skola till beloppet så avpassas, att de kunna betraktas såsom nyreglerade och alltså icke vara förenade med annan tilläggsförmån än dyrtidstillägg enligt de för

sådant tillägg till tjänstepension efter den 1 juli 1925 gällande grunder. Med hänsyn till lydelsen av bestämmelserna i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 360) angående pensionstillägg åt vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer har emellertid — såsom statskontoret framhållit — tvekan uppstått, huruvida icke innehavare av en sålunda av riksdagen beviljad pension skulle enligt nämnda bestämmelser vara berättigad att åtnjuta sådant pensionstillägg som i kungörelsen avses. För att förekomma detta icke åsyftade förhållande har statskontoret ifrågasatt, huruvida icke i nämnda kungörelse borde inryckas uttrycklig föreskrift, att den, som senare än vid 1925 års riksdag blivit genom särskilt beslut av riksdagen förklarad berättigad till pension från allmänna indragningsstaten eller särskilt verks medel, icke må komma i åtnjutande av pensionstillägg varom nu är fråga under annan förutsättning än att medgivande därtill av riksdagen särskilt lämnats.

Vidare har statskontoret i utlåtande den 14 november 1925 rörande beredande av pension av statsmedel åt vissa änkor efter daglönare vid marinen framhållit önskvärdheten av att de av riksdagen hädanefter beviljade pensionerna till änkor och barn fastställdes till reglerade belopp. Genom denna anordning skulle jämväl nu ifrågavarande pensioner undandragas från erhållande av pensionstillägg, och dyrtidstillägget skulle å dem utgå efter reducerade grunder. För vinnande av detta syfte har statskontoret föreslagit, att till kungörelserna den 15 juni 1922 (nr 361) angående pensionstillägg åt vissa änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl. och den 15 juni 1923 (nr 267) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl. fogas föreskrift av innehåll att pensionär, som i berörda författningar avses och senare än vid 1925 års riksdag fått pensionen sig tillerkänd genom särskilt beslut av riksdagen, må endast under förutsättning av särskilt medgivande av riksdagen åtnjuta pensionstillägg enligt förstnämnda kungörelse eller dyrtidstillägg enligt dyrtidstilläggskungörelsens förmånligare grunder.

*Departements-
chefen.*

Såsom av det sagda framgår, ordnades nu berörda fråga, vad angår riksdagspensioner åt f. d. befattningshavare i statens tjänst, i samband med den vid 1925 års riksdag beslutade pensionsregleringen. Statskontorets förslag innebär på denna punkt endast ett förtydligande. Emot ett sådant förtydligande har jag intet att erinra.

I övrigt avser statskontorets förslag, att de principer som sålunda redan gälla vid beviljande av riksdagspensioner åt f. d. befattningshavare skulle tillämpas jämväl vid beviljandet av riksdagspensioner åt änkor och barn. Ett genomförande av de föreslagna författningsändringarna skulle onekligen medföra större enhetlighet och reda vid behandlingen av pensionsfrågor, avseende riksdagspensioner från indragningsstaten eller särskilt verks medel.»

Genom beslut av 1925 års riksdag vidtogs en reglering av pensionerna till vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer. I samband med denna pensionsreglering förutsattes, att pensioner, som senare än år 1925 beviljades genom särskilt beslut av riksdagen, skulle till beloppen så avpassas att de kunde betraktas såsom nyreglerade och alltså i sig innefatta bland annat pensionstillägg enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 360). Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag beträffande tjänstepensioner avser ett förtydligande av bestämmelserna om pensions-tillägg i syfte att tvekan ej må kunna uppstå, huruvida sådant tillägg må utgå å pension, som av riksdagen beviljats i enlighet med de grunder, vilka i samband med 1925 års pensionsreglering förutsatts. Mot ett dylikt förtydligande har utskottet intet att erinra.

Utskottet.

Beträffande pensioner åt vissa änkor och barn har Kungl. Maj:ts nu föreslagit, att jämväl dylika pensioner skulle avpassas så att de kunde undandragas från pensionstillägg och berättiga till dyrtidstillägg allenast efter de för s. k. nyreglerade familjepensioner gällande grunderna. Detta förslag avser givetvis icke någon verklig pensionsreglering utan endast en sådan förhöjning av eljest ifrågakommande pensionsbelopp, att däri inräknas dels i förekommande fall pensionstillägg, dels ock ett belopp, ungefär motsvarande skillnaden mellan dyrtidstillägg enligt å ena sidan de förmånligare och å andra sidan de mindre förmånliga grunderna. Utskottet, som i likhet med departementschefen finner den föreslagna anordningen ägnad att medföra större reda och enhetlighet vid behandlingen av pensionsfrågor, vill ansluta sig till Kungl. Maj:ts förslag även i denna del.

Aberopande det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 22 februari 1926.

På bankoutskottets vägnar:

BERNH. ERIKSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Gustafsson* i Stensholm, *Lindley*, *Pettersson* i Olovstorp, *Dalberg*, *Johansson* i Friggeråker, *Berge* och *Abrahamsson*; samt

av andra kammaren: herrar *Eriksson* i Grängesberg, *Bäcklund*, *Olsson* i Berg, *Ryberg*, *Kloo*, *Höglund*, *Wikström* och *Ernfors*.